

Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020

Ter attentie van

Algemeen Bestuur Sociale Dienst Oost Achterhoek

Auteur

Control, Sociale Dienst Oost Achterhoek

Documentnaam

Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020

Datum

25 september 2020

Betreft

Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Treasurystatuut 2020 Sociale Dienst Oost Achterhoek	4
Begrippenkader	4
Doelstellingen van de treasuryfunctie	6
Uitgangspunten risicobeheer	7
Renterisicobeheer	7
Koersrisicobeheer	7
Kredietrisicobeheer	7
Intern liquiditeitsrisicobeheer	8
Valutarisicobeheer	8
Financiering	9
Langlopende uitzettingen	9
Relatiebeheer	9
Geldstromenbeheer	10
Saldo- en liquiditeitenbeheer	10
Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle	11
Verantwoordelijkheden	12
Bevoegdheden	14
Informatievoorziening	15
Inwerkingtreding	15
Toelichting	17

Samenvatting

De Gemeente Berkelland voert ondersteunende activiteiten uit op het gebied van geldbeheer (treasury) voor de Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA). Het Treasurystatuut geeft het bestuurlijke kader waarbinnen dit geldbeheer vorm moet worden gegeven. In de praktijk worden de gelden van SDOA beheert op basis van hetzelfde kader en door dezelfde functionarissen binnen Berkelland. Het is dan ook efficiënt daar ook formeel op aan te sluiten.

De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's

In dit Treasurystatuut is de “beleidsmatige infrastructuur” van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het Treasurystatuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Bij het opstellen van het Treasurystatuut is rekening gehouden met de bepalingen van de wettelijke kaders (o.a. Gemeentewet, Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden, Schatkistbankieren en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

In het Treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna komen de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie aan de orde. Daarbij ligt het accent op de eenduidigheid over de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden.

In de toelichting worden waar nodig de in het Treasurystatuut opgenomen artikelen toegelicht.

Treasurystatuut 2020 Sociale Dienst Oost Achterhoek

Het **Algemeen Bestuur** van de Sociale Dienst Oost Achterhoek

gelezen het voorstel van het **Dagelijks Bestuur** van de Sociale Dienst Oost Achterhoek van 10 september 2020;

gelet op het bepaalde in art 212 van de Gemeentewet, de financiële verordening van de SDOA, de Wet financiering decentrale overheden (FIDO), de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden

besluit:

vast te stellen het navolgende **Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020**.

Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meer jaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet FIDO ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de SDOA bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;

- Liquiditeitenbeheer	Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
- Rating	De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de SDOA door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm	Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet FIDO gefixeerd percentage van het totaal van de vaste schuld van de SDOA dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- SDOA	Sociale Dienst Oost Achterhoek;
- Schatkistbankieren	Schatkistbankieren houdt in dat de tegoeden van decentrale overheden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist;
- Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
- Solvabiliteitsratio	Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, financiering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2.

De treasuryfunctie SDOA dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.
5. Het waarborgen dat de taken en verantwoordelijkheden op dit onderdeel duidelijk worden geregeld.

Risicobeheer

Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3.

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De SDOA mag leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend verstrekken aan door het **Algemeen Bestuur** goedgekeurde derde partijen.
2. De SDOA kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd door de richtlijnen en limieten van dit Treasurystatuut.
3. Het gebruik van derivaten niet is toegestaan.

Renterisicobeheer

Artikel 4.

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet FIDO;
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet FIDO;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. De rentevisie van de SDOA wordt jaarlijks opgesteld op basis van de rentevisie van een vooraanstaande financiële instelling en maakt deel uit van de begroting;
6. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de SDOA tevens naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen/uitzettingen.

Koersrisicobeheer

Artikel 5.

1. De SDOA beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door daarbij uitsluitend de volgende producten te hanteren: hoofdsomgarantie aan het einde van de looptijd en uitzettingen in vastrentende waarden;
2. Tevens beperkt de SDOA de koersrisico's door conform artikel 7 de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitenplanning.
3. Beleggingen in aandelen of daaraan verwante producten zijn niet toegestaan.

Kredietrisicobeheer

Artikel 6.

1. Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van treasury gelden de volgende uitgangspunten:

Uitzettingen vinden, al dan niet tegen waardepapieren, uitsluitend plaats bij financiële ondernemingen die:

- A. gevestigd zijn in een land dat ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee ratingbureaus; en

- B. Voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren kunnen aantonen dat ze ten minste over een AA-minusrating beschikken, afgegeven door ten minste twee ratingbureaus.
2. Indien de gelden worden uitgezet voor een periode van drie maanden of korter, tonen deze financiële ondernemingen aan dat ze, in afwijking van artikel 6, lid 1, onderdeel b, voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren ten minste over een A-rating, afgegeven door ten minste twee ratingbureaus beschikken.
 3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op uitzettingen tegen waardepapieren waarvoor een solvabiliteitsratio van 0 procent geldt.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 7.

De SDOA beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van minimaal 4 jaar.

Valutarisicobeheer

Artikel 8.

Valutarisico's worden door de SDOA uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Financiering

Financiering

Artikel 9.

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestane instrument bij het aantrekken van financieringen is een onderhandse lening;
4. De SDOA vraagt bij minimaal twee instellingen offertes op alvorens een financiering wordt aangetrokken, welke schriftelijk dan wel digitaal worden vastgelegd

Langlopende uitzettingen

Artikel 10.

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Uitzettingen worden uitsluitend gedaan onder de in artikel 4, 5 en 6 genoemde voorwaarden;
2. De SDOA vraagt bij minimaal twee instellingen offertes op alvorens een langlopende uitzetting wordt gedaan, welke schriftelijk dan wel digitaal worden vastgelegd.

Relatiebeheer

Artikel 11.

De SDOA beoogt het realiseren van gunstige dan wel marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in artikel 6 en hun bancaire condities worden ten minste eens in de 4 jaar beoordeeld;
2. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen in landen met minimaal een AA-rating gevestigd te zijn en onder Nederlands of anderszins EER-toezicht te vallen, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringskamer.
3. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.
4. Artikel 11 is niet van toepassing bij het aantrekken van financieringsmiddelen.

Kasbeheer

Geldstromenbeheer

Artikel 12.

Om de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op het niveau van de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 13.

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De SDOA streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente compensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de SDOA kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
4. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen, schatkistbankieren en deposito's;
5. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 6 genoemde tegenpartijen toegestaan.

Administratieve organisatie en interne controle

Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 14.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn vastgelegd in de Financiële Verordening SDOA 2020 en het Treasury Statuut 2020 SDOA.
2. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe), waarbij voor transacties met een looptijd korter dan één jaar autorisatie achteraf geldt en voor transacties met een looptijd langer dan één jaar autorisatie vooraf geldt;
 - b. de uitvoering en de controle geschieden door afzonderlijke functionarissen;
 - c. de uitvoering en de registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.
3. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
4. Een transactie wordt onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en gecontroleerd door de functionaris die belast is met de interne controle.
5. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
 - a. de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
 - b. de treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
 - c. de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn.

Verantwoordelijkheden

Artikel 15.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de SDOA staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Algemeen Bestuur	<ul style="list-style-type: none">• Het vaststellen van treasury doelstellingen, het treasurybeleid, beleidskaders en limieten;• Het vaststellen van de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening;• Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan;• Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
Dagelijks Bestuur	<ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid);• Het rapporteren aan het Algemeen Bestuur over de uitvoering van het treasurybeleid.
Directeur	<ul style="list-style-type: none">• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het Treasurystatuut en de financieringsparagraaf;• Het zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten;• Het rapporteren aan het Dagelijks Bestuur over de uitvoering van het treasurybeheer;• Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury;• Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen.
Budgethouders	<ul style="list-style-type: none">• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie aan de afdeling Control met betrekking tot toekomstige uitgaven en inkomsten;• Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de afdeling Control;• Het flatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.

<p>Controller</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het adviseren van de afdelingen/sectoren over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; • Het opstellen van de rentevisie en financieringsparagraaf; • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren; • Het adviseren bij beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het adviseren over de financiële gevolgen van activiteiten en projecten. • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, financiering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit Treasurystatuut worden uitgevoerd en de transacties dienen door hiertoe bevoegde personen geautoriseerd te zijn; • Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de directeur van de SDOA; • Het afleggen van verantwoording aan de directeur van de SDOA over de uitvoering van de gemandateerde activiteiten.
<p>Medewerker Treasury Gemeente Berkelland</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, financiering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. • Het vervaardigen van en het bewaken van de liquiditeitspositie op korte en lange termijn • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitsbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het verstrekken van informatie betreffende de liquiditeitspositie aan derden.
<p>Financieel Beheer Gemeente Berkelland</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie;
<p>De externe accountant</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren over de feitelijke naleving van het Treasurystatuut.

Bevoegdheden

Artikel 16.

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven evenals de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
Het uitzetten van middelen via callgeld, deposito en spaarrekening, korter dan één jaar vanaf het drempelbedrag	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het uitzetten van middelen via callgeld, deposito en spaarrekening, langer dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het aantrekken van middelen via callgeld of kasgeld, korter dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het aantrekken van middelen via callgeld of kasgeld, langer dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Betaalopdrachten voor uitkeringen, voorzieningen WMO en Jeugd (volgend uit de Suite) autoriseren	Medewerker uitkeringsadministratie	(andere) Medewerker uitkeringsadministratie
Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Kassier	Comptabele
Bankrelatiebeheer		
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland, Controller	Directeur
Financiering en uitzetting		
Het vaststellen van kredietfaciliteiten	Directeur	DB
Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, korter dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het aantrekken van middelen via onderhandse leningen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, langer dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het uitzetten van middelen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, korter dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het uitzetten van middelen zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, langer dan één jaar	Medewerker Treasury Gemeente Berkelland	Directeur
Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de BBZ-regeling (Besluit bijstand Zelfstandigen).	ROZ	DB

Informatievoorziening

Artikel 17.

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie Verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Overzicht van opgenomen en uitgezette middelen	Jaarlijks	Control	DB, AB
2. Beleidsplannen treasury in financieringsparagraaf van begroting	Jaarlijks	Control	DB, AB
3. Evaluatie treasury activiteiten in financieringsparagraaf van de jaarrekening en jaarverslag	Jaarlijks	Control	DB, AB
4. Voortgang onderdelen financieringsparagraaf via de bestuursrapportage	Jaarlijks	Control	DB, AB
5. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet FIDO	Kwartaal	Treasury Medewerker	Derden
6. Lenings-/ uitzettings-/ garantiebesluiten	Binnen 14 dagen na besluit	DB	AB

Inwerkingtreding

Artikel 18.

Het Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020 treedt in werking de dag na de bekendmaking.

Citeertitel

Artikel 19.

Dit Treasurystatuut kan worden aangehaald onder de naam "Treasurystatuut Sociale Dienst Oost Achterhoek 2020".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van
25 september 2020,

de secretaris,

de voorzitter,

T.A. Beijer

J.B.M. Hoenderboom

Toelichting

In dit Treasurystatuut is het treasurybeleid van de SDOA op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Daarnaast geeft het Algemeen Bestuur in het Treasurystatuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelswijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet FIDO. Middels de limieten en richtlijnen wordt het “risicoprofiel” van de SDOA bepaald, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd.

De paragraaf financiering bij de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Het bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het Treasurystatuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de financiering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet FIDO en het Treasurystatuut blijven.

De artikelen worden hierna voor zover nodig toegelicht.

- Artikel 2 In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van de SDOA weergegeven, hieronder worden deze afzonderlijk toegelicht.
- Artikel 2 lid 1 In de eerste plaats dient de treasury ervoor te zorgen dat de SDOA “duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities”. De treasury dient te waarborgen dat de SDOA duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
- Artikel 2 lid 2 De SDOA loopt de volgende financiële risico’s: renterisico’s, koersrisico’s, kredietrisico’s, interne liquiditeitsrisico’s en valutarisico’s. Het is de taak van de treasury dergelijke risico’s tegen acceptabele condities te beperken. In de artikelen 4 tot en met 8 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
- Artikel 2 lid 3 De derde doelstelling van de treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.

- Artikel 2 lid 4 De SDOA streeft er naar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de SDOA geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijk rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico's worden gelopen. De prioriteiten van de treasuryfunctie liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico's; de treasuryfunctie is immers géén winstgerichte afdeling ("profit center"). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet FIDO en dit Treasurystatuut dient desondanks te worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten.
- Artikel 3 lid 1 De Wet FIDO geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft de "publieke taak" waarvoor leningen en garanties dienen enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen "uit hoofde van de publieke taak" en het uitzetten van middelen "uit hoofde van treasury".
- De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet FIDO het volgende aangegeven: "Het **Algemeen Bestuur** bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak".
- Voor SDOA geldt dat de publieke taak is beperkt tot het sociale domein. Onderdeel hiervan is de uitvoering van de Bbz, Besluit bijstand zelfstandigen. In dit kader worden leningen verstrekt aan private ondernemers. Omdat het valt binnen de Bbz wordt dit geacht een onderdeel te zijn van de publieke taak van SDOA.
- Artikel 3 lid 2 Conform de Wet FIDO, dienen uitzettingen "uit hoofde van treasury" (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.
- In de Wet FIDO en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip "prudent" nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet FIDO en de memorie van toelichting op de Wet FIDO). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit Treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet FIDO.
- De limieten en richtlijnen van dit Treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van treasury te garanderen en hebben daarom géén betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" van de SDOA.
- Artikel 3 lid 3 Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten zijn niet toegestaan bij de SDOA.
- Artikel 4 lid 1 Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de SDOA;
- Een belangrijk uitgangspunt van de Wet FIDO is het vermijden van grote

fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (met een rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de SDOA bij aanvang van het jaar (zie artikel 3 en 4 van de Wet FIDO en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

- Artikel 4 lid 2 Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. Bij het afsluiten van een lening kan voor verschillende rentevaste periodes gekozen worden. Het gaat er hierbij om de herziening van het rentepercentage of de aflossing van de lening zodanig te spreiden dat deze zo min mogelijk samenvallen. Immers, een samenloop van deze zaken op eenzelfde moment zorgt bij een inmiddels gestegen rentepercentage voor een behoorlijke stijging van de lasten ineens (renterisico).
- Artikel 4 lid 3 Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt middelen slechts te lenen c.q. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.
- Artikel 4 lid 4 en 5 Een rentevisie is een toekomstverwachting over de renteontwikkeling, op basis waarvan een financierings- en beleggingsbeleid wordt gevoerd. Afhankelijk van de (interne- of externe) ontwikkelingen zal de SDOA haar rentevisie actualiseren. De rentevisie kan daarbij gebaseerd worden op de rentevisie van enkele gezaghebbende financiële instellingen, zoals de huisbankier. Afstemming van het beleid op de rentevisie betekent bijvoorbeeld het uitstellen van uitzettingen met een lange looptijd indien men een rentestijging verwacht
- Artikel 5 lid 1 Ten aanzien van de financiële instrumenten die kunnen worden gehanteerd voor uitzettingen in het kader van treasury geldt in de Regeling Ruddo als belangrijkste uitgangspunt dat de hoofdsom van de betreffende uitzetting aan het einde van looptijd intact is. Bij het uitzetten van gelden op rekening courant, daggeld of deposito's worden geen koersrisico's gelopen. Medium term Notes zijn vastrentende waarden die (tussentijds) verhandelbaar zijn. Bij tussentijdse verkoop kunnen koersrisico's worden gelopen. Wanneer deze waarden tot het einde van hun looptijd worden aangehouden zal minimaal de nominale waarde en de vooraf overeengekomen (minimale) rente worden uitgekeerd.
- Artikel 5 lid 2 Koersrisico's kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Als de organisatie in een vastrentend product heeft belegd maar – wegens wijziging in de liquiditeitenplanning - voor de afloopdatum deze uitzetting moet verkopen, dan wordt niet 100% van de hoofdsom terugbetaald, maar de actuele waarde van de uitzetting afhankelijk van de rente en resterende looptijd. Om deze koersrisico's zoveel mogelijk te beperken stemt de SDOA de looptijd van de uitzetting af op de liquiditeitenplanning.

- Artikel 5 lid 3 Beleggingen in aandelen of daaraan verwante producten zijn niet toegestaan bij de SDOA.
- Artikel 6
Lid 1 en 2 Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de SDOA middelen kan uitzetten/beleggen.
- Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling of land, die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt toegekend door gerenommeerde rating "agencies" zoals Standard & Poor's, Moody's en Fitch IBCA. De hoogste kredietwaardigheid wordt bij Standard & Poor's en Fitch IBCA weergegeven met AAA, gevolgd door AA en A. Moody's kwalificeert van hoog naar laag AAA, Aa en A. Daarnaast kent men kwalificaties met letters B, C en D. Een A-rating staat voor "zeer kredietwaardig".
- Artikel 6
Lid 3. Een solvabiliteitsratio van 0% (ofwel een "solvabiliteitsvrije status") is een status die door een bancaire toezichthouder in een EER (Europese Economische Ruimte) -lidstaat (bijv. De Nederlandse Bank) wordt toegekend aan het schuldpapier van een instelling. Deze status houdt in dat een bank voor desbetreffend papier geen reserves (0%) hoeft aan te houden en wordt onder meer toegekend aan papier uitgegeven of gegarandeerd door (centrale) overheden. Het is de SDOA dus toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden (zoals door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw geborgde leningen van woningcorporaties)
- Artikel 7
- Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de SDOA middelen voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de middelen (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de SDOA tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.
- Ter beperking van dit risico baseert de SDOA haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Teneinde aansluiting te zoeken op de meerjarige investeringsplanning van de SDOA is gekozen de liquiditeitenplanning met een periode van 4 jaar op te stellen, waarbij de laatste 2 jaar minder gedetailleerd is.
- In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de SDOA en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen.
- Artikel 8 Dit betreft een ongewijzigde voortzetting van het beleid binnen de SDOA.
- Artikel 9 lid 1 Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is op grond van door artikel 2 lid 2 van de Wet FIDO (zie ook

- memorie van toelichting op de Wet FIDO) nadrukkelijk niet toegestaan.
- Artikel 9 lid 2 Teneinde de renteresultaten te optimaliseren wordt zoveel mogelijk intern gefinancierd.
- Artikel 9 lid 3 *Onderhandse geldleningen* zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld.
- Artikel 9 lid 4 Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisies, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de SDOA een objectief beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.
- Artikel 10 lid 1 Uitzetting betreft het uitzetten van middelen (uit hoofde van treasury) voor een periode langer dan één jaar. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 3 tot en met 8) is gedefinieerd op welke wijze de SDOA het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt. In dit artikel worden aanvullende richtlijnen met betrekking tot uitzettingen geformuleerd.
- Artikel 10 lid 2 Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van uitzettingen te waarborgen, voor bijv. het effectieve rendement, de hoogte van transactiekosten etc. Middels het opvragen van meerdere offertes wordt bereikt dat de SDOA een objectief beeld heeft van de actuele gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.
- Artikel 11 lid 1 Op het gebied van relatiebeheer beoogt de treasury het realiseren van zo gunstig mogelijke condities voor de door haar af te nemen diensten. Teneinde structuur aan te brengen in de momenten waarop de beoordeling van bankrelaties plaats heeft, is opgenomen dat deze beoordeling minimaal eens in de 4 jaar plaats moet hebben.
- Artikel 11 lid 3 Tussenpersonen hebben een intermediairfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de “tegenpartijen”. De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Teneinde dit te ondervangen stelt de SDOA als eis dat tussenpersonen onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.
- Artikel 12 lid 1 Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de SDOA tijdelijk middelen aan moet trekken (c.q. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.
- Artikel 12 lid 2 Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat de kosten van het overboeken van middelen tussen verschillende banken worden vermeden.
- Artikel 13 lid 1 Het saldo en liquiditeitenbeheer betreffen het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de SDOA. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de SDOA bij één bank aanhoudt,

opgenomen in een *rentecompensatiecircuit*. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

- Artikel 13 lid 3 In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term *daggeld* (ook wel callgeld genoemd) staat voor opgenomen of uitgezette middelen voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. *Kasgeldleningen* zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 2 jaar) en tegen een vooraf overeengekomen rentepercentage. *Kredietlimiet op de rekening courant* betreft de mogelijkheid debet (“rood”) te staan op de rekening courant tegen vooraf overeengekomen condities.
- Artikel 14 Bij de treasuryfunctie zijn meerdere personen en organen betrokken. Het Treasurystatuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang en de aard van de transacties en de hiermee samenhangende risico's, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een eenduidige functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties.
- Artikel 15 De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen zijn binnen de SDOA belegd. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.
- Artikel 16 De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het **Dagelijks Bestuur** van de SDOA. Om niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasurybeheer draagt het **Dagelijks Bestuur** een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de vereiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.
- Artikel 17 De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: *operationele informatie* (punt 1 en 2), *beleidsmatige informatie* (punt 3) en *verantwoordingsinformatie* (punt 4 t/m 7). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste succesfactoren voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de SDOA.